

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejemani velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemani velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja trispodna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 178.

V Ljubljani, v torek 6. avgusta 1889.

Letnik XVII.

Dve strani govora nemškega princa.

Besede bavarskega princa Ludovika pri slavnosti nemških telovadcev v Monakovem so dale nemškimi šovinistom prelepo priliko, da se spominjajo preglasno skupne matere Germanije. In če so že avstrijski listi pijani veselja, ne moremo se čuditi pruskim. Tako piše berlinska „Nat. Ztg.“, da naj besede prihodnjega kralja bavarskega avstrijske Nemce navdušujejo, da vzdržijo in potrpe.

Mi z avstrijskega stališča moramo take in enake izjave odločno obsojati, ker s tem se ne mirijo narodi, temveč priliva se le novo olje na žrjavico narodnostnega prepira. Besede bavarskega princa pa tudi niso ostale brez učinka. Germanski valovi so se razlili od zahoda proti vzhodu. Za slavnostjo nemških telovadcev v Monakovem pride slavnost nemških strelcev v Gradci, za to zopet v Brnu, kjer je mestni zastop dovolil v ta namen 3000 gld. Graška „Tagespost“ že porablja princve besede pri pozdravu nemških strelcev v nemškem mestu ob Muri. Piše namreč:

„Plemenit nemški knez je te dni nemške Avstrijane pozval, naj se zvesto držijo svoje narodnosti, in ta beseda je udarila in užgala, četudi naši protivniki kričijo na vse grlo. Lepa ta beseda naj nam bo v izpodbujo, da neomahljivo vstrajamo v vsaki neizogodni, ob enem pa naj nam bo vedno v opomin na naše narodne dolžnosti. Pozabiti je tudi ne smemo v veselji bodočih slavnostnih dni! Nemški strelci so imeli neposredno le majhen vpliv na velikanske dogodke, ki so Nemčijo dvignili do nepričakovane veljave in časti; tem bolj pa je posredno vplivalo, kajti na streliščih se je ukrepil oni narodni duh, ki je v odločilnem trenutku podrli z nepremagljivo silo vse ovire in izvršil velikanske čine.

Želimo, da bi strelstvo tudi v nas vedno bolj in bolj pospeševalo narodni čut Nemcev, da bi vzbudilo zavest dolžnosti nasproti lastni narodnosti ter pripomoglo k temu, da bi pridobili Nemci v Avstriji konečno ono stališče, katero se jim še vedno jemlje.

Vaja z orožjem učini, da postane okó bistro, roka trdna; naj bi pri Nemcih avstrijskih tudi narodno mišljenje ojačilo ter razširilo oni vroči čut za nemštvo, ki tvega vse za svoj narod. Potem bo zgodovina o svojem času dala nemško-avstrijskim strelcem spričevalo, da so pripomogli ne samo telesno povzdigniti svoj narod, marveč ga tudi napraviti v narodnem oziru sposobnega, da se brani, da je trdne volje in krepak za delovanje.“

„Pester Lloyd“ pa malo drugače tolmači besede nemškega princa:

„Nemška polovica Avstrije se nekaj dni sém koplje v samih solnčnih žarkih, slovanska pa je zakrita v globoko temo, in temu je kriv slavnostni govor bavarskega princa Ludovika. Nemški listi prepevajo hvalne pesmi, češki pesmi-žalostinke, in če človek posluša te glasove, ménil bi, da se vodi avstrijska usoda v monakovski telovadnici. Toda zdi se nam, da so se že v marsikaterem govoru čule bolj premišljene besede, kakor pa one, s katerimi je Nj. visokost počastil nemške goste iz Avstrije. Da, ko bi bili mi nemško-avstrijski telovadci, v resnici bi ne vedeli, ali bi nam bila dolžnost, biti ponosnim, da se je tujemu knezu zdelo potrebno, opominjati nas nujno, naj bomo in ostanemo to, kar moramo po naravi biti in ostati, če se nočemo ponižati do brezdomovinskih marodérjev, namreč Nemci in Avstrijani, ki se držijo svojega jezika in mišljenja, ob enem pa ostanemo zvesti dedni hiši vladarski.

Sramovali bi se — sevéda, ko bi bili nemško-avstrijski telovadci — ko bi si morali priznati, da smo zaslužili tako oštevanje, odklonili pa bi spoštljivo tak opomin, ko bi si bili v svesti, da nam ni treba tega prijateljskega opomina. Da so telovadci vzlic temu z burnim odobravanjem sprejeli nežni namigljaj, to opravičuje takó slavnostna navdušenost, kakor tudi kipeča zavest moči vrlih orjakov, ki se večkrat kaže z delovanjem rok in nog, nego pa glave. Toda nemško-liberalni časopisi Avstrije sedaj nikakor niso slavnostno navdušeni, orjaki tudi niso; zakaj se tedaj vendar v celih slovesnostnih člankih navdušujejo zaradi besed princa Ludovika ter skušajo celó iz njih zajemati dokaze zoper politiko grofa Taaffeja? Ali se res notranji podlagi nemško-avstrijske opozicije godi takó slabo, da se mora opirati na inozemsko pomoč najmanj dvojiljive vrednosti?

Nas gotovo ne navdaja posebna ljubezen do Taaffejeve vlade, in nikdar nismo tajili svojih nazorov o sistemu, kateremu daje on svoje ime; toda če dunajski list predbaciva avstrijskemu minister-skemu predsedniku, da išče v tem svojo rešitev, ker hoče nemškim Avstrijanom iztrgati nemško mišljenje, vsiljuje se samo ob sebi vprašanje, ali razni nemški strankarski voditelji ne tekmujejo z njim v tem oziru jako uspešno? Kdo razsaja huje mej avstrijskimi Nemci, kakor Nemci sami? „Nemško mišljenje“ nemških Avstrijanov — bojimo se, da se ne more dosti več pokvariti; kaže se deloma v ostudnih in grdi oblikah ter je popolnoma slična z neavstrijskim nemštvom. Zdrava politična misel je mnogo manj domá pri avstrijskih Nemcih, kakor nepolitična muhasta načela, in če se ne bo posrečilo, pomagati prvi do zmage nad slednja, potem se bodo zastonj vodili v boj govori knežjih gospodov in „sorodnikov naše dinastije“: pomagati se ne more narodu, ki si ne zná sam pomagati.“

Politični pregled.

V Ljubljani, 6. avgusta.

Notranje dežele.

Cesarja bo v Berlin spremljal poleg Kálnokyja in Szögyenyi-a tudi načelnik generalnemu

LISTEK.

Pred sto leti.

(Dalje.)

Smrt kraljice Marije Antonije.

Tedanja francoska kraljica, žena umorjenega Ludovika XVI., je bila hči naše cesarice Marije Terezije, sestra dveh avstrijskih cesarjev: Jožefa II. in Leopolda II.

Grozna je bila njej noč od 20. na 21. januarja 1793, ker poslednja v življenji njenega soproga. Ko je svojega prvorojenca v posteljo spravila, podala se je oblečena sama k pokoju, in je celo noč pre jokala. V duhu je videla, kaj tudi njo čaka. Očitata si je: „Morda nisem vselej kralju takih svetov dajala, ki bi nas bili lahko ob pravem času rešili. Našla ga bom kmalu v nebesih, kajti tudi jaz pojdem na šafot.“ Drugikrat rekla je popolnoma udana v voljo božjo: „Na vse moramo pripravljene biti. Bog že vé, kaj dela in je dostikrat strog, kedar nas kaznuje. Prosimo ga, da nam dá potrebne moči, vse srečno dovršiti, kar bo od nas zahteval.“ Tudi svojih otročičev v tej prebitki dóbi ni pozabila. Ker nista imela nobenega učitelja več, podučevala ju je

sama, kar je znala: moliti, latinski, v petji in klavirji. Iz tega je razvidno, da ji upanje na rešitev nedolžnih otrok še ni upadlo. In res so zvesti prijatelji rešitev pripravljali. Svetilničar, ki je imel pri kraljici dan na dan službo, hotel je pripeljati svoja lastna otroka Mariji Antoniji, kjer naj bi jima bili nataknil obleko kraljevih otrok, ta dva pa v cunje lampistovih, na kar naj bi bila zbežala. Toda „temple“, kjer je bila kraljica zaprta, je bil tako strogo obstražen, da niti te nakane ni bilo mogoče izvršiti. Nato so jeli kraljico nagovarjati, naj beži sama, kar je Marija Antonija odločno odklonila, ker ni hotela svojih otrok zapustiti, če tudi je bilo za beg že vse pripravljeno in ura določena. Materina ljubezen nadkriljevala je pri njej ljubezen do lastnega življenja in ostala je pri svojih ljubljenskih. Rekla je: „Rajši umrjem, kakor da bi me kedaj vest pekla!“ Njen sin, princ Ludovik, bil je po nazorih kraljeve stranke edino opravičeni naslednik svojemu očetu in tudi evropske velesile so ga za takega priznale. Na Francoskem so se dvignile kar cele pokrajine in ga proglasile za kralja Ludovika XVII. To je bil pa ravno povod, da so jakobinci tem bolj strogo stražili kraljevo družino in na njeno popolno ugonobitev prežali. Pariz sam pa je hrepenel po zopetni usta-

novitvi kraljestva in neki zdravnik, ki se ni bal tega v javni družbi javno priznati, prišel je pod guilotino. Ko so mu smrtno obsodbo prebrali, vskliknil je poštenjak: „Bog poživi Ludovika XVII., vrag naj vzame pa republiko!“

Voditelj pariške policije, Michonis, sklenil je kraljevo družino rešiti. V ta namen je ukazal tistega večera nekaterim stražam po dvojno uniformo obleči: vrhno so straže v „templu“ slekle in v tej naj bi se bila rešila kraljeva družina. Žal, da se je našel med stražniki izdajalec, ki je nakano objavil in tako uničil. Grozno so se republikanci za ta poskus nad kraljico znosili. Dne 3. julija 1793 vzeli so ji sina: „Kaj sina mi hočete vzeti?“ vsklikne bolestno Marija Antonija blede kot smrt, „ne, ne, to ni mogoče!“ „Čemu ta krik gospa“, reče ji dotični uradnik, „ne pomaga Vam tako nič!“ Kraljica videč, da je res tako, pravi: „Moje dete, nikdar ne pozabi ljubeča Boga, ki te skuša; nikdar ne pozabi svoje ljubeče matere. Ostani pošten, potrpežljiv in svojega rojstva vreden, in tvoj oče v nebesih sprosil ti bo blagoslova.“ Nepopisljivi so bili trenutki obupne žalosti, ko so iztrgali kraljici sina iz naročja in ga odpeljali v drug kraj „templu“, kjer so ga izročili sedeminpetdesetletnemu čevljarju-krpanu Simonu v

štatu fem. baron Beck, in sicer na izrečno vabilo nemškega cesarja Viljema.

V *Gradci* se je minolo nedeljo, kakor znano, vršil shod avstrijskih strelcev ter izročila zastava zvezi strelcev. Nadvojvoda Karol Ludovik je prišel k slavnosti, toda še-le po nagovoru županovem, v katerem je naglašal nemški značaj graškega mesta in slavnosti.

Včeraj se je na Dunaji otvoril *shod antropologov*. Minister Gautsch je zbor v daljšem, navdušeno sprejetem govoru pozdravil.

Za namestnika *tirolskemu* deželnemu glavarju je imenovan liberalac dr. Hepperger, liberalac, ki že dolgo vrsto let ni prišel na Tirolskem do te časti. Da se je pa to zgodilo pod vladno Taaffejevo — ono vlado, katero že deset let podpirajo tirolski konservativci, to je gotovo najzanimivejše poglavje v avstrijskem ustavnem življenju.

V *dalmatinskem* deželnem zboru je v sobotni seji predlagal poslanec pl. Tripari, naj se železnica Knin-Zader gradi neodvisno od zvezne proge Knin-Noví, poslanec Klaić pa, da se vredi stari arhiv v Dobrovniku. Potem se je nadaljevala razprava o deželnem šolskem zakladu. Včeraj je bila zopet seja.

Gališkemu deželnemu zboru bo došla tudi predloga, kakó naj se odpomore preteči lakoti. Po celi deželi je bajé tolika beda, da se bo s to zadevo brž ko ne bavil tudi državni zbor.

Hrvatski sabor je dlje časa počival, sešel pa se bo zopet, kakor se poroča listu „Pester Lloyd“ iz Zagreba, dne 30. septembra ter bo zboroval do Božiča.

Vnanje države.

Sveta kongregacija škofov in regularov v Rimu je vsem škofijskim ordinarijatom poslala okrožnico, ki z ozirom na položaj *papeža Leona XIII.* in zadnjo Brunovo slavnost obsega marsikatera praktična navodila. Listina priporoča, naj se zadnji nagovor papežev prečita po cerkvah ter verniki potom dušnega pastirstva in propovedij opozoré na ostudnost v njej obsojenega zločina. Dalje naj se vernikom zabiča dolžnost, da se bodo trdno ustavljali zapeljevanju prostozidarstva in pogumno potezali za papeževo prostost, ki je tudi ž njihovo v tesni zvezi. Konečno se verniki v pismu opominjajo, naj za pridobitev konečne zmage pravične stvari opravljajo molitve, spojene z deli sprave.

Kardinal Lavigerie je minole dni nevarno zbolel, tako da so ga morali prevideti z zakramenti za umirajočce. Neizmerni trud in neumorno delovanje posebno v teku zadnjega leta sta mu nakopala srčno angino. Obrnilo pa se mu je k sreči že na bolje. Sedaj se mudi ob vierwaldstättkem jezcu s svojim generalnim vikarjem, škofom Brincatom, mladim možem, kateremu švigata iz bistrh očij duh in čila delavnost. Brincat je kardinalova desna roka ter dobro podučen v vseh zadevah protisuženjskega gibanja. Protisuženjski shod se je, kakor znano, preložil. Tem povodom so pričele krožiti razne vesti v tem oziru, toda resnica je le ta, da se je shod prestavil edino le zaradi francoskih velikih volitev, ki bi zadrževale vdeležbo mnogih odličnih Francozov.

Vesti o delnem oboroževanju *srbske* armade so neistinite. Sklicali so se sicer vsi trije razredi napovedi, to pa le z namenom, da se bodo v smislu orožne postave uvrstili v starostne razrede. To sklicevanje se bo vršilo vsako leto. Tudi niso govorice o napravi novih baterij resnične. — V raznih delih dežele hudo razsaja griža; posebno veliko vojakov je že umrlo vsled te epidemije.

Kakor se poroča iz Ruščuka, storil je *bolgarski* princ Ferdinand korak, ki bo vzbudil veliko pozornost. Znanega rusofilnega tirnovskega metropolita Klementa so bajé zgrabili ter pod var-

stvom orožnikov pripeljali v Sistovo. Odeški „Novoruski Telegraph“ pravi, da se je to zgodilo na izrečni ukaz princa Ferdinanda proti volji ministerskega predsednika Stambulova in ministra Tončeva, in sicer zaradi neke pridige, v kateri je metropolit Klement ostro napadal in razžalil princa. Na vprašanje preiskovalnega sodnika je došel iz Sofije odgovor, da se sme metropolit proti varščini 20.000 frankov izpustiti iz preiskovalnega zapora. Ker pa Klement ni imel pri sebi tolike svote, zložili so jo sistovski trgovci. Sedaj sedi metropolit v Sistovu ter čaka na kazensko preiskavo. Vir, iz katerega je došla ta novica, je sicer ruski in zaradi tega gledé balkanskih zadev ne posebno zanesljiv, toda neverojetno pa ni, da se je princ ojačil ter odločno začel postopati zoper sovražnega mu Klementa.

Ruski dvorni krogi pravijo, da car skoraj gotovo ne bo po suhem, marveč pa morji obiskal nemškega cesarja. Izkreca se bo najbrže v Stettinu ali Kielu, ter se bo od tod z železnico odpeljal v Berlin. — Črnogorski knez Nikita je dne 2. t. m. prišel v Petrov dvor. Na kolodvoru, kjer je bila postavljena častna stotinja, so ga sprejeli car in člani carske hiše. Veliki knez Peter se je peljal svoji nevesti do meje naproti.

Pri *francoskih* ožjih volitvah generalnih svetnikov so republikanci zopet izgubili trinajst sedežev. Laguerre je bil v La-Rochelle-u izvoljen zoper senatorja Barbedette-a. Listi se pričakajo o bodočih zborniških volitvah. Eni priporočajo, naj vlada kuje železo, dokler je še vroče, ter naj razpiše volitve že v 25. dan t. m., drugi pa so zoper to, češ, neposredno pred tem dnem bodo zborovali generalni svetniki. Ne bilo bi tedaj prav, ko bi se volitve vredile takó, da bi se svetniki ne mogli vdeležiti volilnih bojev v svojih krogih. Poleg tega se bodo v isti dobi sklicali rezervniki, kar bi zopet oviralo volitve. Konečno pa pravijo celó, da bi ne bilo pametno, ko bi se pred mesecem januarjem razburjalo javno mnenje brez potrebe, kajti glavno parlamentno delo za prihodnje leto — proračun — je končano. Ko bi se volitve vršile že ta mesec, težko bi bilo preprečiti, da ne bi se sklicalo izredno zasedanje ter s tem zbudili nevarni viharji. Boulanger mož splošnjega plebiscita, je sicer pri volitvah generalnih svetnikov sramotno propadel, toda kakor se razvidi iz navedene pisave listov, bojé se ga vendar še republikanci takó, da niti nočejo gorkega železa kovati. — Predvčeraj so v Parizu praznovali veliko slavnost. Pokopali so namreč v Pantheonu kosti vojnega ministra Carnota, deda sedanjega predsednika, generala Marceau-a in prvega grenadirja Latourja d' Auvergne-a, katere so prinesle posebne deputacije iz Nemčije, kjer so bili dosedaj pokopani. Navzoči so bili Sadi Carnot, vsi ministri in zastopniki višjih oblastnij. Pred krstami je govoril ministerski predsednik Tirard, naglašal vojaške in državljanske kreposti slovitih mrtvecev ter je konečno izrazil nado, da se bodo vsi Francozje spravili in združili. Ko so vojaki defilovali mimo krst, položili so slednje v rakve. Neizmerna množica je navdušeno klicala: „Živel Carnot! Živela republika!“

Svet pozorno zdaj zré v *Anglijo*, kjer je obiskal cesar Viljem II. svojo staro mater. Lord Salisbury je napravil uvod temu sestanku s političnim govorom v parlamentu. Anglija se je vzdramila iz svoje nedelavnosti ter si ohranjuje svoje stališče na iztoku kot velesila. Niti Rusija niti Francija ne smete gospodovati, zadnja ne v Egiptu, prva ne na Balkanu. Lord Salisbury hoče imeti mir ter tudi veruje, da se bo ohranil, ker bi bila vojska pri današnjih vojaških sredstvih velesil neizmerna nesreča, za katero ne bi hotel nikdo prevzeti odgovornosti. Angleški premier je pa po diplomatskem običaju vendar napravil pred Rusijo uljuden poklon ter imenoval njeno postopanje „pravilno“. Sprejem nemškega cesarja pri Spitheadu je bil veličasten,

ponudila se mu je priložnost, da je mogel videti vso angleško mornarico. Mnogoštevilni orjaki, ki so se zibali v morskih valovih, vzbudili so pri mladem vladarju gotovo misel, da je Anglija — tudi brez armade na suhem — jako nevaren sovražnik, pa tudi zelo koristen prijatelj. Anglija je od nekdanj že pobijala vsako hegemonijo na evropskem kontinentu, in zaradi tega je tudi takó odločno pobijala Napoleona I. Sedaj je Nemčija prevzela nekako evropsko hegemonijo ter je s tem naravno tudi vzbudila nezaupanje Anglije. Toda ona država, ki se najodločneje protivi nemškemu prvenstvu, je Rusija, in če mora Anglija voliti mej Nemčijo in carstvom, ljubša jej je vendar prva. Z Rusijo tekmuje za vpliv v Carjigradu in Teheranu, za posest v Afganistanu, in boji se, da bo beli orel svojega dne potrkal na vrata Indije. Če Anglija tedaj ne vidi rada nemške hegemonije, trpi jo vendar z ozirom na Rusijo. Iz tega se pa nikakor še ne sme zaključevati, da tekó politični interesi Anglije paralelno z onimi trodržavne zveze, ali celó imenovati Anglijo „tihoga kompanjona“ osrednjih velesil. Takó daleč še nismo prišli. Kakor malo se je Viljemu posrečilo z obiskom v Krasnem selu potolažiti carjevo nevoljo, ravno takó se mu ne bo posrečilo s svojim bivanjem v Osborne-u premeniti hladne angleške glasove v simpatične.

Italijanski kralj Humbert in prestolonaslednik sta danes v spremstvu ministerskega predsednika Crispija odpotovala v Apulijo. — Kakor pravi rimski „Capitale“, čestital je knez Bismarck brzojavno Crispiju povodom razpustitve irredentovskega društva. Železni kanceler se je nekoliko prenaglih, kajti dne 2. t. m. je petintrideset liberalnih in radikalnih društev razposlalo manifest, ki imenuje razpustitev odbora za Trident in Trst nasilstvo. Osnovali so z nova stalen odbor ter izvolili tajen odsek. Kaj pomeni pri vsem tem kancelerjeva čestitka, ni nam prav jasno.

Vstaja na *Kreti* noče prenehati. Turčija se na eni strani boji, da bi s prevelikim številom vojakov na Kreti proizvala vmešavanje drugih držav, na drugi strani se pa vstaja vedno bolj razširja in na Grškem se javno mnenje vedno bolj ogreva za prilastitev Krete. Najnovejša brzozavka poroča: Položaj se zadnje dni ni premenil. Mej kristijani in mohamedanci so bile pač nekatere praske, vendar pa ni bilo resnih bitk. Vse inozemske vojne ladije so v Suda-zalivu.

V zgornjem *Egiptu* se je odločilo. Renterjevo izvestje poroča s predvčerajšnjim dnevom: General Grenfell je včeraj (dne 3. t. m.) zapustil ob 5. uri zjutraj Toski ter je začel prodirati zoper dervise, ki so se pred angleškimi krogli umikali. Grenfellu se je posrečilo štiri milje od Toskija ustaviti celo armado dervisev; boj se je pričel. Egiptska pehota pod polkovnikom Woodhouse-jem in topništvo pod majorjem Rundlejem sta preganjali dervise od stališča do stališča, toda bojevati sta se morala nasproti ljutemu uporu sovražnikovemu. Konjica pod polkovnikom Kitchenerjem je varovala desno stran egiptске pehote ter preprečila mnogo poskusov dervisev, da bi planili od strani na Egiptčane. Boj je trajal sedem ur ter končal s popolno egiptsko zmago. Wadel-Njumi, dvanajst poveljnikov in skoraj vsi vojski dervisev so ubiti; 50 zastav je oplenjenih. Kolikor je sovražnikov ubežalo, morali so se skoraj gotovo udati, ker jih je zasledovalo več topničark-ladij po reki Nilu. Zguba Egiptčanov ni še natanko znana, a gotovo je, da je neznatna.

Izvirni dopisi.

Z Iga, 3. avgusta. Slovesno streljanje naznanjalo nam je 21. julija prihod čast. gosp. Ivana Mauringa, kateri si je izvolil svojo prvo sv. mašo darovati v naši župnej cerkvi. V spremstvu svojega

„vzgojo.“ Ta Simon in njegova zakonska polovica sta bila silno surova in spridena človeka.

„Kaj naj storim z mladim volkom?“ vprašal je divjak komisijo, ki mu je dečka izročila. „Ali naj ga umorim? Zastrupim? Obesim?“

„Ne, ni treba, le znebiti smo se ga hoteli!“ odgovoril je komisar, s čemur je hotel reči: „Polagoma ga spravi s poti.“

Kako je Simon princa Ludovika vzgojeval, vidi se iz sledečega prav čevljarskega prizora. Tepel in buškal ga je ob vsaki priliki. Ko so že tudi morilec in vrhovnega prekucuha Marata pod kvilotino poslali, je Simon ternal in Ludovika tolkel, ker ta ni mogel in tudi ni hotel jokati. Ko so jih republikanski vojaki nekje na boju po grbi dobili, lasal je zaradi tega čevljar kraljevega princa. Brati, pisati in sploh učiti se ni smel deček čisto nič. Zato pa ga je učil Simon republikanske in kosmate polične pesmi prepevati, in kadar se je princ branil, pretepel ga je, da so se mu rogovi delali. Popolnoma ga je hotel spriditi. Kraljica je imela priliko, odvzetega ji sina le še jedenkrat pred svojo smrtjo videti in — ustrašila se ga je, tako je bil že zane-marjen.

Dne 1. avgusta imel je Barrer v konventu

krvav govor proti „Avstrijanki“ — tako so imenovali kraljico. — „Skrajni čas je,“ — vskliknil je grozovitež, — „da uničimo vse ostanke kraljeve družine!“

Sklenili so kraljico postaviti pred revolucijski tribunal. O polnoči odpeljali so jo v velike pariške ječe, ki so bile tako nizke, da se je kraljica, čez prag vnanje stopivša, na čelo udarila.

Vprašana, če jo hudo boli, je rekla: „O kaj še, mene ne more nič več boleti!“

Odtргali so jo namreč ravnokar od njene hčere, in materino sree, ki je tudi to bolečino prestalo, postalo je neobčutljivo za vse druge boleti. Po Evropi so nesrečno kraljico sploh pomilovali, pomagati ji je bilo pa skoro nemogoče, kajti povsod so bili prepričani, da jo bodo tem prej umorili, če bi se katerakoli velesila zánjo potegnila in Francozom vojsko napovedala.

Na rešitev ni bilo torej več misliti, kar je kraljica sama le predobro vedela in je bila torej tudi na vse pripravljena. V večji zadregi pa so bili njeni sovražniki, na podlagi katerega hudodelstva da bi jo na smrt obsodili, ker niso nobenega vedeli. Toda kaj to! Izročili so jo v preiskavo sodniku Amarju, možu brez vesti in poštenja. Le-ta je nekoliko prej

obsodil neko žensko zaradi dopisovanja z njenim sinom, če tudi je bilo znano, da dotična ni nikdar otrók imela. Ta sodnik je hotel nekdanj nekega kanonika s samokresom prisiliti, da bi bil dal odvezo njegovi sestričini, ki je ž njim v divjem zakonu živela. In prav ta preiskovalni sodnik skušal je sedaj kraljico vjeti, in to z zvijačo.

„Vi se veselite, kaj ne, sedaj nimamo ne kralja, ne kraljestva?“ vprašal jo je.

Kraljica mu je odgovorila: „Ne želim si drugega, kakor da bi bila Francija mogočna in srečna!“

Na tak način lovil jo je dan na dan, kraljica pa se mu je modro umikala, in preiskava se je precéj dolgo vlekla.

Vrhu tega je tudi v ječi silno trpela vsled spridenega zraka, vlažnih sten, pomanjkljive svetlobe in od orožnikov, ki so jo hodili prav pogostem preiskavat, če nima zopet kaj za beg pripravljenega. Tudi navadno hrano naj bi bila jedla, kar pa ječar ni dopustil, ker se je bal, da bi ji zavdali. Kuharjem je rekel, da bo vsako jed sam prej pokusil, predno jo bo kraljici predstavil. Mož je bil pristaš kraljeve stranke. Sploh ji je ta ječar žalostni položaj po možnosti olajšal. Pri postelji pritrdil je na

strija, gosp. župnika Jakoba Dolence, je prišel okoli šeste ure v prekrasno svetlišče, kjer je prvokrat podelil blagoslov zbrani pobožni množici.

Dan 28. julija pa je bil še le prave slave dan, kateri si je Gospod izvolil. Raz zvonik vihrale so zastave, okoli cerkve bilo je okrašeno z mlaji in slavoloki, a hiša božja je bila popolnoma ozaljšana.

Ob 10. uri pomikati se je jel sprevoz iz župnega dvorca v cerkev med veselimi pokanjem topičev in vbranim zvonjenjem. Med mnogimi svati, krasno odičenimi družicami, je posebno povzdigoval slovesnost mil. gosp. prošt dr. Leonh. Klopčič s svojo navzočnostjo.

Čast. gospod P. Placid, provincijal iz Ljubljane, je v daljšem govoru mojstersko razpravljal dolžnosti mašnikov, njegove težavne, pa tudi vesele ure. Čast. gosp. novomašnik je med sv. mašo obhajal svojo blago mater in druge sorodnice. Res ginljiv prizor!

Po sv. maši priredil je gostoljubni prečast. g. župnik sijajen obed. Vršile so se mnoge napitnice, med temi novomašnikov z latinskim, nemškim in slovenskim govorom na sv. Očeta, presvetlega cesarja in mil. prevzvišenega knezoškofa, mil. gosp. prošta, na navzočo mater in strija prečast. gosp. župnika. Med obedom razveseljeval je goste domači mešani pevski zbor z vbranim petjem, a proti večeru počastil je čast. gosp. novomašnika izborni kvartet ljubljanskih pevcev s krasnim petjem.

Častitemu gosp. novomašniku pa še enkrat zakličem: Bog ga spremlja po njegovem potu, v njegovi vzvišeni službi! Ksaverij.

Iz Žalca, 4. avgusta. (Novi zvonovi.) Redko se zgodi, da se vsi farani kake fare združijo in s svojimi doneski si nove zvonove omislijo; a še redkejša je, če eden sam faran podeli tak dar svoji duhovni materi, cerkvi. In to je storil tukaj v pokoj bivajoči, zaradi obilnih zaslug z zlatim križcem odlikovani gosp. nadučitelj Fran Kovač, ki je za nakup novih zvonov daroval lepo svoto 6000 gld., katero si je od svojih skromnih učiteljskih dohodkov prihranil, da jih obrne v čast božjo. Ravno danes se je vršila v našem prijaznem trgu redka slovesnost, ko je dobila farna cerkev sv. Miklavža 3 krasne zvonove, težke po 39, 24 in 11½ stotov, vbrane v h-mol iz znane tovarne A. Samassove v Ljubljani, ki se je tudi pri tem delu izkazal kot izvrstnega veščaka-zvonarja. Veliki zvon nosi podobe sv. Frančiška, patrona dariteljevega, sv. Jakoba, patrona ranjega knezoškofa, sv. Miklavža, farnega patrona, ter sv. Florijana. Spodaj ob robu ima napis: „Daroval me cerkvi sv. Miklavža g. Fran Kovač, nadučitelj v pokoj“. Srednji nosi podobi Matere božje in sv. Jožefa, mali pa podobi sv. Antona in sv. Janeza Ev.

Že dné 29. julija so jih naložili na celjskem kolodvoru ter jih peljali v novo domovino; v Drešnji vasi, kjer so postavila drešnja dekleta lepo ovenčan slavolok z napisom: „Čast in hvala daritelju“ in „Nepozabljiva radost“, so prišla naproti trška dekleta ter zvonove okrasile z lepimi vencem. Danes pa se je v zahvalo vršila slavna služba božja. Čast. gosp. Karol Hribovšek, spirital v semenišču v Mariboru, je v jedrnat, njemu lastni pristrčni in

ginljivi besedi vernikom razkladal pomen obredov pri blagoslovljenju zvonov, in na srca polagal prelepe nauke, katere nam zvonovi dajejo celo življenje. Nobeno oko pa ni suho ostalo, ko je farane vsodbujal k hvaležnosti, katero dolžujejo preblagemu dobrotniku, ter se mu sam v imenu faranov zahvaljeval. Po slovesni sv. maši, katero je daroval velečast. g. kanonik in dekanijski administrator Jožef Jeraj z asistenco prečast. g. Bohinec, dekana braslovškega, ter župnika Andreja Ureka in Ferdinanda Jana, so zapeli zahvalno pesem — in zdaj — so prvokrat zadoneli veličastnim glasom milodoneči zvonovi.

Iz hvaležnosti je občinski trški zastop imenoval blagega dobrotnika častnim občanom. Daj Bog, da bi on še mnogo let poslušal svojih zvonov mile glasove. Vsi farani pa z ginjenim, hvaležnim srcem kličejo g. Kovaču: Bog plačaj!

Dnevne novice.

(Razstava cerkvenih oblačil.) Kakor druga leta izloži je tudi letos vodstvo bratovščine sv. Rešnjega Telesa cerkveno opravilo, katera se je napravila iz malih letnih doneskov udov te bratovščine. V velikem parlatoriji samostana nunskega razobešeno je po stenah in razloženo po mizah vse, kar so pridne roke v teku leta zvršile pod vodstvom neumorno delavnega in z izvanredno vnemo za prosep bratovščine gorečega preč. g. stolnega dekana dr. pl. Paukerja, kateri že blizo četrtoletje mnogo mnogo časa in skrbi žrtvuje tej prekoristni in v vsakem oziru vsega priporočila vredni bratovščini. Seveda ne moremo tu pričakovati posebno bogatih in dragocenih ali dovršenih umetnin, kajti to ni namen bratovščini; razume pa se, da je pod tako izkušenim vodstvom vse dostojno, ukusno, svojemu namenu popolnoma prikladno; da je dalje vsako oblačilo delano po cerkvenih določilih, da je blago pristno in trajno. Na blagu se nahajajo nekateri novi po slovečih starih vzorih posneti in nekoliko izpremenjeni deseni, na pr. pri kazulah z levi itd. Izloženih je jako mnogo oblačil in sicer 15 pluvijske, med njimi 3 z granatnim jabelkom, 4 z osatom, 1 z lilijami; 57 kazul, izmed katerih so 3 tamburirane, 5 je vezanih, 4 z levi, 4 s trnjevo krono; 19 velov; 15 parov blazin razno vezanih; 3 antependiji; 34 štol raznobarvenih, med njimi zlasti jedna krasno vezena s svilo in zlatom; 20 burz za obhajilo; 47 alb; 47 koreljev; 47 pasov; 94 humeralov; 96 korporalov; 96 pal; 144 prtičev za „lavabo“; 192 purifikatorijev; vkupe 163 veznin in 763 komadov perila cerkvenega; vsega vkupe torej blizo 1000 komadov. Kdor je izkusil sam, koliko skrbi mu dela napravljjanje kakove nove cerkvene oprave, vedel bo ceniti trud in skrb, da je dovršeno tako ogromno število. Zadovoljno se smé ozirati na to razstavo vsak ud bratovščini in misliti si smé, tudi jaz sem s svojim doneskom vsaj nekoliko pripomogel. Vsega priznanja vredna pa je tudi pridnost tistih plemenitih duš, ki so delo svojih rok brezplačno posvetile tako vzvišenemu namenu. Ne moremo si kaj, da bi ne omenili nekega gospoda svetnega stanu, ki je lastnoročno vezil vsako leto kakovo kazulo,

letos pa jih je izvršil petero! Naj bo uverjen, da noben vboj mu ne bo ostal brez plačila! Mnogo zaslug, da je izložba osnovana tako ukusno, da je vse razvrščeno v najlepšem redu, imata izvestno kontesi Gabrijele in Marijana A., kateri sploh ves svoj čas porablja bratovščini v korist in v blagodejne namene. Razdelilo se bo torej letos revnim cerkvam zopet lepo število cerkvene oprave, da se bo v dostojnem oblačilu opravljala sveta služba Njemu, ki se iz ljubezni do nas daruje vsak dan na altari in biva med nami, kakor dober pastir sredi svojih ovčic. Naj bi se število udov te bratovščine prihodnje leto zopet pomnožilo; še je mogoče; naj bi se še več ur molil v sv. zakramentu On, ki je vse ljubezni naše vreden. Naj bi ta prelepa bratovščina obrodila še lepšega, še bogatejšega sadu!

(Zakritje Jupitra od lune.) Med zakritji zvezd od lune je gotovo najzanimivejše zakritje Jupitra, ki bode jutri dne 7. avgusta od 8. ure 8 minut do 9. ure 12 minut zvečer. Ker ima planet viden premer (42 sekundo), ne zgine v trenutku o luninem robu kakor zvezde nepremičnice, temveč je mogoče opazovati dvojno dotikanje robov Jupitrove plošče, in sicer najbolje v pričetku zakritja, ker se vrši na temni strani lune; izhod ni tako gotov, ker se ne vrši ob svetlem robu lune. Ta je stara 11 dni in po priliki do tri četrte svetla. Jupitrovih lun se bode videla tretja (na levi), druga in četrta (na desni), prva je za planetovo ploščo.

(O delavskem štrajku) se poroča, da je vodstvo trboveljske družbe v soboto naznanilo zvišano plačo za osem odstotkov. Delavci pa skoro gotovo ne bodo s tem zadovoljni. Včeraj jim je potekel obrok. Včeraj je šlo v Trbovljah poleg straže 139, v Hrastniku štirje delavci na delo. V Zabukovci delajo skoro vsi delavci po dnevu. Druga podjetja niso še ustavila dela, a se bojé, da bodo delavci odpovedali delo. V Hrastniku in Zagorju so le straže na delu. Ker bodo več delavcev odpravili z odgonom, utegujejo navstati izgredi.

(O pogrebu) Ivana Kukuljevića-Sakeinskega piše „Obzor“: Genij hrvatskega naroda, v črno zavito, stoji plakajoč nad novim grobom jednega od najzaslužnejših sinov naše domovine. Rakev, v kateri spi več umrlih med prvaki ilirske dobe: Gaj, Vraz, Demeter, Kurelac, Babukić, Lisinski, Seljan in Anton Mažuranić, vzela je v svoje krilo novega gosta, Ivana Kukuljevića. Pogreb minolo soboto ob 5. uri popoldne iz mrtvašnice na Mirogoju je bil sijajen dokaz rodoljubne zavesti in spoštovanja hrvatskega naroda do duševnih preporoditeljev. Pogreba se je vdeležila ogromna množica odličnega občinstva; med drugimi so bili: Bivši ban in tajni svetovalec Ivan Mažuranić, general grof Jurij Jelačić, Ivan Žigrović, Bogoslav Šulek, zastopniki „Matice Srbske“, „Matice Dalmatinske“, „Matice Hrvatske“, člani akademije, profesorji, uradniki in razna društva. „Slovensko Matice“ sta zastopala tajnik g. Lah in g. dr. Vidrič. Nagrobno govoril hrvatski zgodovinar in profesor Tade Smičiklas.

(Ogenj.) Dne 1. t. m. sta pogorela Matevžu Burjeku na Kovskem vrhu hlev in hiša, dvojce

mokro steno tapeto, ki je mokroto odvrščala; to seveda pa uradnikom ni bilo všeč in so godrnjali, čemu „Avstrijanki“ večje zločnost, nego drugim navadnim hudodelcem, toda ječar je imel na pravem koncu glavo.

„Tiho bodite,“ rekel je, „tapeto sem tje kaj obesil, da „Avstrijanka“ ne more slišati, kaj se v sosednji sobi govori.“ Sodniki so občudovali ječarjevo bistroumnost in tapeta je ostala na zidu.

Dne 3. oktobra predlagalo se je v parlamentu (konventu), da je skrajni čas, da se ta ženska, ki vsemu človeštvu sramoto dela, za svoje hudobije na šafotu spokori! Državni pravdnik je bil v grozni zadregi, radi česa naj bi jo tožil, ker mu preiskovalni sodnik Amar ni mogel čisto nobene podlage podati, nobenih dokazov navesti.

„Čemu Vam bodo le dokazi?“ oglasilo se jih je več v parlamentu. „Obsodite jo brez dokazov!“

Tega pa Francozje vendarle niso hoteli, ter so izumili rajši novo hudodelstvo, kakoršnega svet sploh še ni doživel, in na podlagi tistega zatožili in obsodili so kraljico.

Lastnega njenega sina zapeljali so hudobneži, da je po krivem pričal zoper njo!

Slišali smo že, kako je čevljar Simon malega Ludovika vzgojal. Da je bil princ večkrat tepen, kakor sit, že vémo. Deček je moral tudi silno veliko vina in šnopsa piti, kar ga je telesno in duševno zamorilo. Rast in njegov razvoj sta se na ta način uničila in poprijela se ga je srčna bolezen in pa mrzlica. Ko se mu je na bolje obrnilo, moral je z novega pijančevati.

Ta Simon dobil je nalog, iz dečka izviti, da ga je njegova mati v nenaravne hudobije zapeljavala v ta namen, da bi mu omračila duha in bi tem laglje nad njim gospodovala. Deček je vsled živinskega postopanja Simonovega že silno propal in ni bil že nikakega upora več zmožen in spisal je zaželjeno izpoved, da ga je lastna mati v nenaravne hudobije zapeljevala! Mogoče, da so ga upijani prej; kdo vé, če ne? Da se mu je roka hudo tresla, videti je bilo iz vsake črke. Kar je pa dotičnemu spisu ob kraji tuja roka pristavila, je pa najgrje, kar si misliti moremo.

Tudi od kraljičine hčere hoteli so razuzdani enako republikanci izpoved izviti, kar jim je pa izpodletelo, kajti dekle je bilo zdravo na duhu in telesu, in v dobrih ter poštenih rokah.

Na podlagi navedenega, če tudi iz trte zvitega

hudodelstva pričela se je 12. oktobra zopet obravnava proti kraljici. Dne 13. je bila že zatožba gotova. Poleg vseh političnih hudodelstev, zaradi katerih so kralja umorili, obtožili so kraljico tudi še — zgoraj omenjenega hudodelstva.

Zagovornik je bil tudi še le tega dne določen in niti časa ni imel, vseh aktov prebrati, kaj še le proučiti jih, kajti že drugi dan je bila glavna obravnava.

Marija Antonija — osemtrideset let stara — stopila je pred sodnike. Lepa ni bila več in postalala se je tudi silno. Lasje so ji bili popolnoma beli postali. Nastopila ni ne prevzetno, pa tudi ne ponižno, temveč kakor se preganjani nedolžnosti spodobijo, — zavestno.

Obravnava trajala je tri dni in tri noči. Sodniki in porotniki so bili izbrani prekucuh. Nesramnost o zapeljevanji svojega sina zavrnila je s tolikim dostojanstvom, da ji je poslušalstvo ploskati jelo in se je morala obravnava pretrgati. Konečno je kraljica rekla: „Jaz nisem bila družega, nego le Ludovikova žena, in sem se morala le njegovi volji uklanjati. Hudobije ali krivice mi ne morete nobene dokazati!“

(Dalje sledi.)

telet in pridelki. Škode je 1500 gld.; pogorelec ni bil zavarovan. Zažgal je sedemleten sin posestnikov, ki se je pred blevom igral z žveplenkami.

(Imenovanje.) Predsednik graškemu nadsodišču je imenoval narednika Ivana Pavlina kancelistom pri ljubljanskem deželnem sodišču.

(Nesreča.) Dne 1. avgusta je hlapec Franc Literati iz Žirov, sedaj v službi na Vrhniki, nakladal v gozdu pri Beykah smreko. Voz se je nesrečno zvrnil in do smrti ranil imenovanega hlapca.

(Senožeška podružnica sv. Cirila in Metoda) bo imela svoj redni občni zbor 11. t. m. popoldne ob 4. uri v hiši gosp. Ignacija Perhacca v Senožečah. Vsi častiti udje vabijo se tem potom na polnobrajno vdeležitev.

(V Laške Toplice) je do konca julija prišlo 788 oseb.

Raznoterosti.

— Milijonarji v Odesi. „Grazhdanin“ poroča, da ima Odesa nad 2000 milijonarjev. Najbogatejši so: Rajli, ki premore 28 milijonov rubljev; Radokonadi, ki šteje 8 milijonov; Marasli ima 6 milijonov; Aškinaci 6 milijonov; Efrusi 4 milijone; Rofalovič 4 milijone; baron Mass 4 milijone; Brodsky 4 milijone. Zanimivo je, da se tudi v Rusiji tuji debelijo, ker od vseh bogatinov so le trije Rusi.

— Berolinsko mesto je dne 31. marca 1889 zaključilo računsko leto. Dotični izkaz sklepa s preostankom petih milijonov mark.

— Vojskine odškodnine je po zadnjem računskem zaključku nemške vlade plačala Francija 4 207,402.808 mark in 32 pf.

— Razširjenje jezika. Kitajščina je edini jezik, kateri govori skoraj gotovo več nego 400 milijonov ljudi. Njej sledi jezik Hindustancev z nad 100 milijoni, angleščina z blizo 100 milijoni, rusčina s 70 milijoni, nemščina s 65 milijoni, španjščina s 50, francoščina 45, italijanščina 27 in portugalski jezik s 25 milijoni.

— Kako pišejo španski listi. Španski list „Union Catolica“ je pisal nedavno: „Neka odlična oseba je dobila od jako visoke osebe nalog, naj gre v neko mesto, katerega ime nam ni znano, a to vémo, da je glavno mesto nekega nam prijateljskega naroda. Sedaj ne moremo več povedati.“ Bog naj zna, kaj te besede pomenijo. Ali se to tiče prognanstra infantine Done Izabele v Pariz, ali je imenovan nov poslanik?

— Kaj je največja nesramnost? Čakati ob deževnem vremenu v kaki prodajalnici dežnikov, da se razvedri.

— Najboljša žena ni ona, o kateri se najmanj govori, marveč ona, ki najmanj o drugih besediči.

Telegrami.

Dunaj, 6. avgusta. „Wiener-Zeitung“: Dosedanji poslanik v Perziji, general Thoemel, je imenovan za izrednega poslanika in pooblaščenega ministra pri srbskem regentstvu.

Praga, 6. avgusta. Deželni poveljnik Filipović je ponoči vsled mrtvuda umrl.

Pariz, 6. avgusta. Jako dolga proklamacija Boulangerjeva pozivlje narod, naj bo edini sodnik zoper njega. Boulanger presoja v objavljenih preiskovalnih listinah državnega sodišča obsežene zatožbe ter jih imenuje nesramna obrekovanja.

London, 5. avgusta. Nemški cesar je podelil kraljici in vojvodi Cambridge-u nemška polka. — Včerajšnji pregled mornarice se je sijajno izvršil. Nemške ladje s cesarjem so plule ob angleških vojnih ladjah, katerih moštvo je navdušeno klicalo „hura!“ Cesar je potem sprejel angleške admirale in kapitane.

Darila za „Narodni Dom“.

XXXI. izkaz „Krajevske družbe“.

Krajevska družba na Češkem vrhu (poverjenica gospica L. Danes) na knj. št. 336, 493, 512, 513		Prenesek 7134 gld. 25 kr.	
Mladi rodoljubi v Trstu ost. knj. št. 2	10	30	„
na knj. št. 6	4	65	„
Krajevska družba v Belem gradu (poverjenik D. Jenko) na knj. št. LXXXV	6	—	„
Krajevska družba v Ljubljani (pov. E. Lah) ost. knj. št. 406	2	14	„
Doneski za mesec junij, in sicer so plačali: Gg. dr. V. Gregorič, I. Hribar, dr. A. Mosch, Franja Ravnihar, Ferd. in Fr. Ks. Souvan, dr. I. Tavčar in I. Vilhar, po 5 gld.	40	—	„
Gg. dr. A. Ferjančič, A. Globočnik, J. Gogola, Fr. Kollman, I. Murnik, I. Perdan, M. Peteršnik, pl. Trnkoczy in dr. Vošnjak, po 3 gld.	27	—	„
Gg. dr. K. vit. Bleiweis, dr. Fr. Munda, V. Rohrmann in Fr. Soss, po 2 gld.	8	—	„
Gg. A. Bayr, J. Benedikt, A. Benkovič, O. Detela, P. Drachler, Fr. Gerbič, J. Hrašky, Dr. Hribar, dr. A. Jare, I. Knez, dr. V. Krisper, E. Lah, G. Pirc, K. Pleiweis, L. Robič, S. Rutar, I. Slatnar, J. Svoboda, dr. K. Triller, Fr. Wiesthaler, T. Zupan, dr. Fr. Zupane, Dr. Žagar in Ig. Žitnik, po 1 gold.	24	—	„
Gg. A. Bartel, V. Boršner, J. Geba, J. Pichler, L. Pintar, K. Pirc, dr. J. Svetina, I. Šubie, A. Tavčar in Fr. Trtnik, po 50 kr.	5	—	„
Krajevski doneski povodom Vodnikove slavnosti:			
Poverjenstva ljubljanska	43	gld.	— kr.
Poverjenstva v Radovljici	6	—	40
Poverjenstva v Vel. Laščah	3	—	—
Poverjenstvo v Smartinem pri Kranji	1	—	50
na Breznicah	8	—	90
v St. Lambrehtu	2	—	54
v Podnartu	5	—	—
v St. Jurji pri Celji	—	—	60
na Premu	2	—	50
v Smledniku	—	—	80
na Jesenicah	4	—	10
na Vranji peči	2	—	—
v Kamni gorici	4	—	12
na Brdu	5	—	—
v Ustiji pri Vipavi	1	—	20
v Sturiji pri Ajdovščini	4	—	20
v Ajdovščini	5	—	40
v Sv. Križi pri Litiji	8	—	—
v Motniku	2	—	—
v St. Petru na Krasu	2	—	80
v Pečeh pri Moravčah	1	—	—
v Škofji loki	4	—	95
v Retečah	1	—	33
v Mokronogu	2	—	40
v Lučinah	1	—	—
		123	74

Za knjižico „Slava Vodniku“:		123 74	
v Ljubljani	72 gld. 13 kr.		
v Mariboru	2	10	„
v Barkovljah pri Trstu	—	35	„
v Krškem	27	50	„
v Žužemberku	7	75	„
v Kamniku	7	50	„
v Litiji	5	—	„
na Dobrovi	5	—	„
v Planini in Rakeku	5	—	„
v Radovljici	7	50	„
		139	83

Vsem zavednim rodoljubkinjam in rodoljubom, ki so na ta ali oni način pripomogli k tej častni svoti, izreka najprišnejšo zahvalo

odbor „Krajevske družbe“.

V LJUBLJANI, 1. avgusta 1889.

Umrli so:

2. avgusta. Fran Kodele, branjevec sin, 19 dni, Rimska cesta 5, vsled čeljustnega krča. — Henrieta Grünwald, zasebnica, 38 let, Dunajska cesta 15, organ. srčna hiba. — Alojzij Vizjak, železniškega pripeljaka sin, 14 dni, Karlovska cesta 2, oslabljenje. — Marija Stanonik, branjevka, 63 let, Dunajska cesta 14, spridenje jeter.

V bolnišnici:

2. avgusta. Matija Oblak, delavec, 55 let, vsled raka.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	735.0	17.8	brezv.	megla		
5 2. u. pop.	732.1	28.9	jzpad	del. oblač.	0.00	
9. u. zveč.	733.3	22.3	zpad	oblačno		
Srednja temperatura 23.0° za 3.2° nad normalom.						

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

6. avgusta.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% danka)	83	gl.	90	kr.
Srebrna „ 5% „ 100 „ 16 %	85	—	10	—
5% avstr. zlata renta, davka prosta	109	—	80	—
Papirna renta, davka prosta	99	—	65	—
Akcije avstr.-ogorske banke	909	—	—	—
Kreditne akcije	306	—	75	—
London	119	—	70	—
Srebro	—	—	—	—
Francoski napoleond.	9	—	51	1/2
Cesarski cekini	5	—	68	—
Nemške marke	58	—	52	1/2

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Frančiškansko cerkvi v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano realno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupec so **oljnat barve v ploščevinastih pušicah** (Bleebüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfinije naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah. (14)

Cenike na zahtevanje.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Odlikovan: 1873, 1881.

Josip Deiller,
tovarna za cerkveno blago in razprodaja
— cerkvenih oprav —
na Dunaji VII., Zieglergasse 27.

Zastopnik **Franc Brückner.**
Proti gotovi naročbi se najtočneje izvršujejo vsakovrstne
cerkvene oprave

kot: kazule, pluviali, dalmatike, velumi, štole, baldahini, zastave itd., kakor tudi

celi ornati.

Tuji.

2. avgusta.

Pri **Maticu**: Schuss in Kretz, trgovca, z Dunaja. — J. Tabanset, inženir, iz Reke. — Prelesnik, posestnik, Pirnat, trgovski pomočnik, z Dunaja. — Hinko Schulz, učitelj, iz Budjevice.

Št. 5428.

Naznanilo.

(3—1)

Zaradi glavnega snaženja in potrebnih poprav uradnih prostorov bode

deželna blagajnica kranjska

od 12. do vštetega 17. avgusta t. l. strankinemu prometu zaprta.

Od dež. odbora vojvodine Kranjske.

V Ljubljani, dne 3. avgusta 1889.

Izdajatelj: Matija Kolar.

Odgovorni vrednik: Ignacij Žitnik

Tisk „Katoške Tiskarne“ v Ljubljani.

Radenska kisa voda ob vznožji Slovenskih gorc, ne zamenjati z Radgonsko, to je Radkersburger.

Čeravno Radenska kisa voda stoji več kakor jeden dan v odprti posodi, vendar se peni prav močno, ako se z vinom pomeša, ker ima v sebi spojene ogljikove kisline. To svojstvo pa jo odlikuje pred mnogimi drugimi kislimi vodami, katere imajo navadno le prosto ali manj trdno spojeno ogljikovo kislino, ki se pogubi in razkadi kakor se steklenica odmaši.

Radenska
kisa voda po natriju in litiju najbogatejša

preskušeno zdravilno sredstvo proti mehurnim boleznim, protinu, kamenci v mehurju, dalje proti boleznim v želodcu, mokril, dolgotrajnem kataru dihal, zlatej žili in zlatenici.

Pokusi dr. Jev. Garroda, Biswangerja, Cantanija, Ure-ja so dokazali, da ima litij največje raztopilno moč pri sečnokislinski, usednih izločkih, iz česa se sklepa na najugodnejše učinke Radenske vode.

Kot okrepčujoča pijača z vinom ali sadnimi sokovi in sladkorjem pomešana, je Radenska kisa voda v obče priljubljena.

Kopališče Radensko.
Kopanje v slatini in v jeklenici vpliva posebno pri: protinu, bolečinah mokril, malokrvnosti, slabostih itd.

Stanovališča po ceni. Prospekt (brezplačno) od ravateljstva:

Kopališče Radenci blizu Ljutomeru.

Zaloga kisle vode pri: F. Plautzu in M. Kastner-ju v Ljubljani. (36)